

EIX DEL TRÀFIC EUROPEU I FUTURA CAPÇALERA DE CONSUM

Catalunya s'inunda de coca

El potent càrtel de Medellín i altres xarxes filials pretenen filtrar a Europa la seua superproducció de cocaïna a través de la ruta catalana. Especialistes, tècnics i policia coincideixen a assenyalar que el Principat se saturarà de «neu» i que es dispararà d'una manera alarmant el seu consum.

Ismael L. Belda

Empresaris i públic havien passat mil voltes per davant sense adonar-se que aquells portafolis de luxe exposats en la Fira del Calcer d'Elda anaven plens de *neu*, perfectament dissimulada entre la tela i el forro. Procedien d'una empresa-pantalla colombiana, Manufacturas J. Ante, i havien vingut embalats en dotze grans fardells amb destinació a un comerciant de Benidorm amb tenda a Elda.

La cocaïna, passada en 150 portafolis, més de 50 quilos, s'havia esquitllat per l'aeroport alacantí de l'Altet. Multiplicava per cinc el total dels enviaments capturats a les comarques del sud del 1987. La policia judicial va detenir vuit colombians a Alacant i uns altres tres a Madrid-Barajas.

Març va ser un bon mes per a les brigades d'estupefaents. Dijous 24, a les onze del matí i dins l'operació Ecu, un ampli desplegament d'*estupes* apresava a Fuenlabrada (Madrid), un carregament salvatge: 237 quilos de *pols de la felicitat* ocults en els plafons d'una suposada casa prefabricada. Era un rècord continental que superava amb escreix el gran trofeu britànic dels 225 quilos capturats a primers d'any a Anglaterra. S'havien amagat en un innocent contenidor que deposità al port de Barcelona el vell vai-

xell Cuzco II, procedent de Guayaquil, Equador. Uns altres 312 quilos empaquetats amb destinació Catalunya-Madrid per la banda de Fuenlabrada van ser detectats abans d'embarcar a Panamá. Barcelona era també el punt de destinació.

El 23 d'abril efectius de la brigada d'estupefaents de la policia judicial i de la guàrdia civil de Barcelona, amb col·laboració central, es llançaven a boca de canó sobre el llavors més gran paquet europeu: 562 quilos de pursa extrema acuradament embalats en rajoles de quilo. Dotze delinqüents sense pietat vigilaven el desembarcament nocturn del carregament multimilionari en la platja de la Mota de Sant Pere, entre Cubelles i Vilanova i la Geltrú. La *neu* venia de Barranquilla, Colòmbia, i anaven a amagar-la entre el formigó d'un vell búnker.

Però la remesa més gran no arribaria fins a la vesprada del dissabte 7 de maig. Una tona de colombiana incautada a Irun, que hauria permès la fa-

bricació de 50 milions de dosis i un fantàstic narcocapital de 15.000 milions de pessetes.

Amb aquest decomís, en només un terç de l'any 1988, ja s'havia aconseguit atrapar més del doble de tota la cocaïna incautada el 1987, 1.133 quilos. A la capçalera d'Europa, superant el total de captures continentals de 1987 i a tot just dos passos de la major caça del segle: les quatre tones rebentades fa poc pels *antivice* de l'assolellada Florida.

El camí català

No tot són roses, però. La Drug Enforcement Administration (DEA) nord-americana ha calculat que l'ascens del narcotràfic blanc a Catalunya augmentarà a més del doble a partir d'enguany. Per als antidroga nord-americans hi ha una infinitud de punts

FILMOTECA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DIMECRES, 18

18.00 h.: COPKILLER, *Roberto Faenza*, 1982. Itàlia. V.O.S.E.

20.00 h.: BELLISIMA, *Luchino Visconti*, 1951. Itàlia.

22.00 h.: INOLVIDABLE AMISTAD, *Franco Rossi*, 1955. Itàlia. V.O.

DIJOUS, 19

18.00 h.: FUGITIVOS EN LA NOCHE, *Roberto Rossellini*, 1960. Itàlia. V.O.

20.00 h.: VANINA VANINI, *Roberto Rossellini*, 1961. Itàlia. V.O.

22.00 h.: LA DOLCE VITA, *Federico Fellini*, 1959. Itàlia. V.O.

DIVENDRES, 20

18.00 h.: ROGOPAG, *Roberto Rossellini, Pier Paolo Pasolini, Jean-Luc Godard, Ugo Gregoretti*. Itàlia-França. V.O.S.E.

20.00 h.: LIOLA, *Alessandro Blasetti*, 1963. Itàlia-França. V.O.S.E.

22.00 h.: VIVA ITALIA, *Roberto Rossellini*, 1960. Itàlia. V.O.

DISSABTE, 21

16.00 h.: SALOME, *Carmelo Bene*, 1972. Itàlia.

18.00 h.: LA AGONIA Y EL EXTASIS, *Carol Reed*, 1964. Gran Bretanya. V.E.

20.00 h.: LA MUERTE TENIA UN PRECIO, *Sergio Leone*, 1965. Itàlia-Espanya-R.F.A. V.E.

22.00 h.: REY DAVID, *Bruce Beresford*, 1984. EUA. V.E.

DIUMENGE, 22

12.00 h.: Matinal infantil: MACISTE CONTRA LOS FANTASMAS, *Gianco Gentilomo*, 1964. Itàlia. V.E.

16.00 h.: ¿QUÉ?, *Roman Polanski*, 1972. Itàlia-França-R.F.A. V.E.

18.00 h.: HASTA QUE LLEGO SU HORA, *Sergio Leone*, 1968. Itàlia. V.E.

20.00 h.: EL CORONEL VON RYAN, *Mark Robson*, 1965. EUA. V.E.

22.00 h.: SATYRICON, *Federico Fellini*, 1969. Itàlia-França. V.O.

Travessera de Gràcia, 63.

Telèfon 201 29 06

tous en la costa valenciana i catalana que permeten llançar tones de coca a les nostres platges. I «encara que Espanya estiga ja en la primera fila europea quant a incautacions, les captures a penes representen un deu per cent del que el càrtel de Medellín aconsegueix ficar en el país».

Els mètodes i les informacions de la DEA són profundament criticats pels serveis antinarcòtics de l'estat i les autonomies. Paral·lelisme, excessiva llibertat per a operar i accions al marge de la policia espanyola són les principals acusacions que planen sobre les oficines dels antinarcòtics. «Les declaracions de la DEA serveixen més per a omplir titulars que per a una eficaç ajuda policial», declarava a EL TEMPS **Félix Calderón**, portaveu i home fort de la brigada central d'estupefaents. «El que hi ha —assenyala Calderón— és una superoferta de cocaïna que s'està tirant al mercat en grans quantitats».

Barcelona-València Connection

«Fa dos anys sobraven a Colòmbia 50 tones de coca —diu un expert barcelonès de la lluita contra el narcotràfic—. Per algun lloc deu haver eixit. Europa és el mercat elegit per a la venda i Catalunya i el País Valencià, el camí marcat per a l'entrada». L'autopista del Mediterrani funciona.

Fonts lligades al departament antidroga de la guàrdia civil barcelonesa calibren així aquest desembarcament: «Fem tot el que podem. De tota manera, és molt probable que hagen estat passant davant dels nostres nassos vora vint tones anuals de cocaïna. A mesura que s'acosten les Olimpíades, amb tot el pas incontrolable d'estrangers que suposaran, el tràfic potser es triplicarà».

Les Balears ja es perfilen en els mapes policials com el gran hangar de l'eurococa. Els aeroports del Prat i de l'Altet, Barcelona i Alacant respectivament, són les pistes preferides d'ateratge incontrolat del *perico*. El primer, per l'intens tràfic i la seua proximitat europea, i el segon per ser sòl comú de nombroses exportacions empresarials. Els ports internacionals de Barcelona i València, les intricades cales de la Costa Brava i les immenses platges valencianes estan en el punt de mira dels reis de la *neu* mundial. Els experts antidroga dels cinc continents ja comparen els nostres ports amb els de Gènova i Marsella en la ruta europea del *talc* de l'èxit.

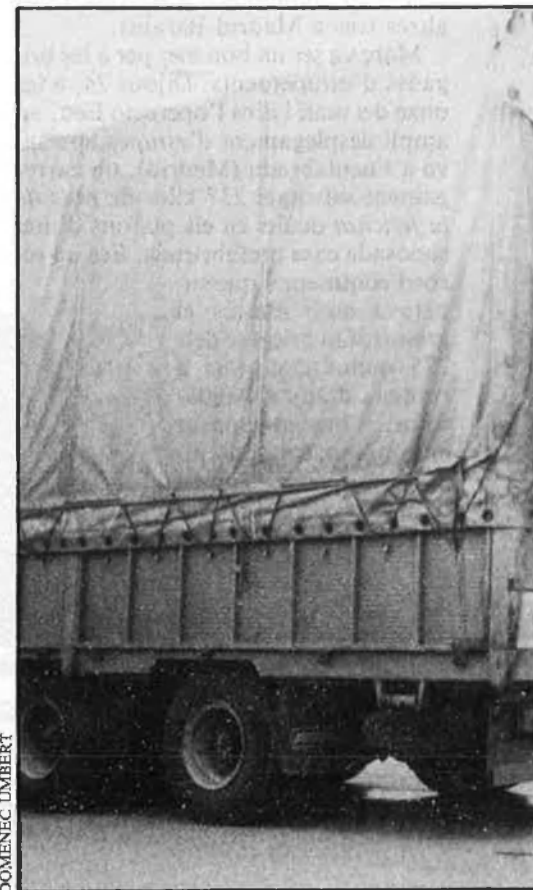
El tràfic no és nou ni tampoc no es

deturarà en dos dies. Pel juliol de 1986 el vaixell de càrrega colombià La Guajira va ser detingut al seu pas per Cerdanyola (La Corunya). Se li van incautar 78 quilos de *neu* puríssima amb destinació a València. El passat dijous 5 de maig els *estupes* de Benidorm desmantellaven un petit grup d'italians que pretenien muntar una xarxa amb veïns de la Marina Baixa.

El poderós càrtel de Colòmbia ha apostat molt fort pel nostre litoral. La font pròxima a la guàrdia civil de Barcelona ho assenyala sense embuts: «Ens convertim en l'eix europeu per al pas de la coca». L'Hospital del Mar de Barcelona ja registra un notable creixement de persones tractades per consum de cocaïna.

L'Europa blanca

«Fa dos anys, en el cent per cent de les persones que acudien a centres de tractament la droga estrella era l'heroïna. Ara hi ha un lleu percentatge de consumidors de cocaïna», observa **Francisco Rábago**, director general de Programes d'Informació del Ministeri de Sanitat. Tot i que aquest percentatge és, al seu parer, «ínfim», no deixa de ser «apreciable, ja que fins fa un any era del zero per cent. Va escampant-se cada vegada amb més intensitat».

DOMÈNEC UMBERT

La coca desplaça l'heroïna en el mercat internacional del narcotràfic. I també a l'Estat espanyol, on l'heroïna, segons Rábago, presenta certa estabilitat amb tendència a la reducció». Xifres parlen. Mentre que el 1986 van ser decomissats 407 kilogs de *jaco*, el total capturat el 1987 no passava de 412 kilogs. Tot just 5 quilos més.

Segons el tècnic del Ministeri de Sanitat, «la Sida hi ha influït decisivament. L'Estat espanyol presenta, junt amb Itàlia, el major nombre d'heroïnòmans amb reacció positiva a la síndrome, cosa que en altres països és quasi exclusiva del col·lectiu homosexual. En decomissos —anota Rábago— estem al capdavant d'Europa, però quant a consum és encara molt difícil saber-ho, perquè el període de silenci, o temps comprès fins a un primer tractament, dura dos o tres anys. Ara veiem aparèixer els cocaïnòmans que van començar anys enrere. Fins a d'ací dos anys no veurem el *boom* dels enganxats ja a la cocaïna».

«La xifra de consum de Catalunya és encara relativament baixa», opina el doctor **Santiago de Torres**, cap del gabinet tècnic del Pla Antidroga i mà dreta del delegat del govern espanyol en el pla, **Miquel Solans**. De Torres, a l'igual que els seus col·laboradors, trau l'atenció a l'assumpte. «En relació amb altres comunitats autònomes no estem

Els experts antidroga internacional ja comparen els nostres ports amb els de Gènova i Marsella en la ruta europea del talc de l'èxit. Baix, el port de Barcelona.

al capdavant. Canàries —assenyala el doctor De Torres— figura en primer lloc, amb menys problemes d'heroïna que la península».

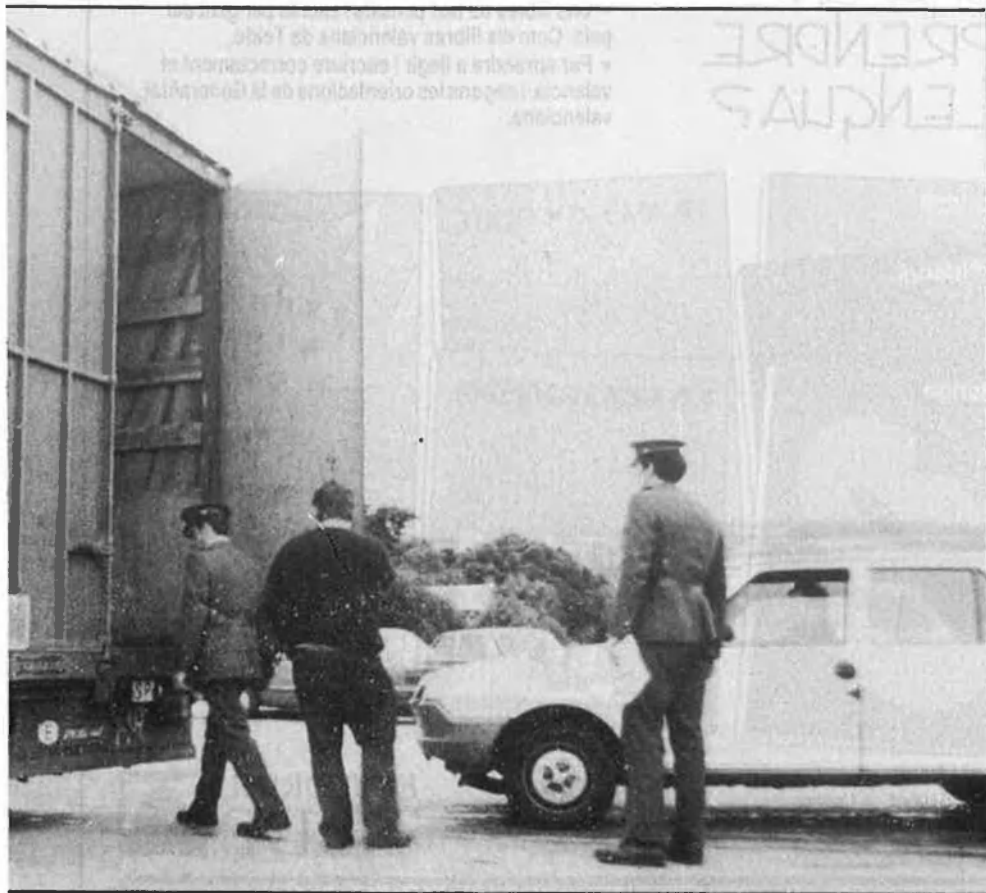
El responsable antidroga del Ministeri de Sanitat no pensa que la coca es desplaça vertiginosament des de Marsella a Barcelona, «però sí de la costa a l'interior, de les ciutats industrials al

medi rural. De Barcelona a Lleida». El govern de **Felipe González** i el ministre **Julián García Vargas** «compta amb un pla especial de cara a la cocaïna», segons Santiago de Torres, «encara que no anirem a centres específics. Estem en una dinàmica europea de drogaaddicció cada vegada més uniforme, per damunt de fronteres i països», diu De Torres.

Les narcoautonomies

Dades del govern civil de Barcelona indiquen que la coca va augmentar el consum en el conjunt del Principat quasi un 80 per cent respecte del 1986. El 1987 la Conselleria de Sanitat, que dirigeix **Josep Laporte i Salas**, va quantificar en 41 els casos de tractament per efecte de la *neu*. L'1,1 per cent de les sol·licituds terapèutiques, davant de les 1.502 peticions procedents d'heroïnòmans. El doctor **Antoni Arteman i Jané**, director de l'Òrgan Tècnic de Drogodependentistes de la Conselleria valora que «ara per ara no és un problema de salut greu».

Per a Arteman, cap de la política de prevenció i rehabilitació per a drogaadictes de la Generalitat catalana, el *boom* dels cocaïnòmans catalans arribarà, «no sabem, però, de quina manera. El Principat és, junt amb Euskadi, la comunitat autònoma que més pressupost desembuta en matèria antidroga de tot l'estat. El departament del doctor Arteman i Jané disposa de 900 milions per aturar, entre d'altres, les seqüeles destructives que ha portat a Catalunya la *pols feliç*. Els distribuï-

dors poden ser els mateixos en un ambient que en un altre, amb una o altra substància», afirma Antoni Arteman. «La popularització a gran escala és possible, sobretot si baixen els preus», comenta.

«La cocaïna és la nova droga espanyola». El diputat socialista **Àngel Luna**, ex-conseller de Sanitat del govern valencià i ex-responsable de la Comissió d'Investigació de Consum i Tràfic de Drogues del Senat, confirma com «l'heroïna ja s'ha quedat ací per a sectors molt marginats, com als Estats Units. Marginats —precisa— no sols des del punt de vista econòmic o social, sinó també grups que tenen recursos culturals ínfims, enfrontats al sistema i a les recomanacions oficials. Els assabentats dels mals de l'heroïna han anat rebutjant-la».

De fet, ja hi ha un mapa de les narcoautonomies. Mentre que Andalusia continua lligada al *xocolate* per la seua facilitat per baixar al moro, Euskadi continua segrestada pel cavall, «una droga pròpia de la desesperació», en opinió de l'especialista Àngel Luna, «una substància sedant, reclamada per una societat mancada de pau social, que viu distorsionada per la violència».

Igualment, per al diputat socialista, hi ha «factors geogràfics, socials i, sobretot, culturals» perquè la coca circule cada volta a més velocitat per les ciutats de Catalunya. «Objectivament —diu Luna— la cocaïna és la droga preferida per una comunitat competitiva, dinàmica, amb molta vida social, que viu en la follia olímpica. És una droga que dóna *marxa* i Barcelona —exclama— està que es trenca. D'altra banda, ja no és la droga del món de l'èxit, sinó la droga buscada per al triúmf».

El pressupost antidroga de l'Ajuntament de Madrid superarà enguany les arques del consistori de **Pasqual Maragall**. «Allà els resultats han estat més negatius —declara Àngel Luna, madrieny de Carabanchel—. «Barcelona va molt per davant de Madrid. El programa Dross de l'ajuntament barceloní és fabulós, potser el millor. I també els plans d'alguns centres privats, com APAT».

Cocalunya

«Tot i ser tres voltes la població d'Euskadi, ells ens doblen en pressupost», es queixa **Pilar Sanahuja**, directora tècnica del programa Dross i pre-

sidenta d'APAT (Associació per a la prevenció de l'Alcoholisme i d'altres Toxicomanies). El seu centre posseeix dades que li permeten afirmar: «Catalunya avança bastant en el camí de col·locar-se en primera línia del consum europeu».

La *pols blanca* de Medellín, Barranquilla, Cali o Miami s'inclou generalment en el multiconsum, en una polivalència drogodependent. «Entre la gent que vam consultar el 1985 —recorda Sanahuja— un 10 per cent feia servir diàriament la coca, a més de l'heroïna. Aquest percentatge va ascendir a un 28 per cent el 1986 i podria haver assolit fins a un 33 per cent el 1987, any que vam atendre deu casos de tractament per coca».

Un estudi de població i consum adreçat a la joventut barcelonesa compresa entre els 17 i els 25 anys ha oferit les xifres del drama blanc. Davant un dos per cent de xicots aficionats a l'heroïna, un cinc per cent revelava conèixer l'olor de la coca. «El mite de droga de classe alta ja no existeix», afirma contundent **Pilar Sanahuja**. «A Barcelona ja hi ha més coca que heroïna. El *cavall* ja és d'una altra època. La coca s'adiu més a la ideologia actual». És la droga olímpica. □

QUÈ NECESSITA UN XIQUET PER APRENDRE LA NOSTRA LLENGUA?

QUADERNS D'ORTOGRAFIA

- Cicle inicial
- Cicle mitjà
- Cicle superior

LLENGUA

- 1. Guirigall
- 2. Bullanga
- 3. Aldarull
- 4. Comboi
- 5. Gatzara

LECTURES

- Col·lecció Graó
- Pa amb xocolate
- La serpentina

EXPERIÈNCIES

- Cicle Mitjà 3r. EGB
- Col·lecció Graó
- Cabriola

EDITORIAL TEIDE